

NATURVERNFORBUNDET I NORD-TRØNDELAGE

Postboks 132

7702 STEINKJER

19.august 2013

Norges vassdrags og energidirektorat

E-post: nve@nve.no

Kleivfossen kraftverk i Snåsa kommune

Naturvernforbundet har følgende kommentar til konsesjonssøknaden:

Vernet vassdrag

Kraftverket er planlagt i et vernet vassdrag. En forutsetning for å tillate mikro- og minikraftverk i vernede vassdrag er at verneverdiene ikke svekkes. Utbygging av Kleivfossen tilfredsstiller ikke dette kravet. Fossefallet i Kleivfossen er en av fossene i vassdraget som inngår i kriteriene knyttet til landskapsbildet. Det er et viktig landskapselement, som har stor betydning for lokalbefolkningen og som helt klart vil få redusert opplevelsesverdi ved en utbygging. Det er også opparbeidet en rasteplass med direkte utsyn mot fossefallet og tilrettelagt for friluftsliv og fiske

Man argumenterer med at nærområdet fra før av er preget av menneskelige inngrep, inkludert en godt synlig fisketrapp, og at inngrepet ikke er stort. Vi er uenig i en slik argumentasjon. Det er svært uheldig å argumentere med at området er påvirket av inngrep og dermed fritt fram for å ødelegge enda mer.

De hensynskrevende naturtypene gråor-/heggeskog, bekkekløft og elveør-/grusør finnes i nærområdet ved fossen og vil bli påvirket av utbygging.

Rødlistearten *klåved* er registrert på en grusør ca. 50 meter nedstrøms Kleivfossen. Det er angitt i rapporten om virkninger på biologisk mangfold at selv om tiltaket på kort sikt neppe vil negativt virke på klåvedforekomsten, vil det på lengre sikt forringe forholdene for klåveden.

Rødlistearten strandsnipe er i flg. rapporten registrert med trolig hekking et stykke nedenfor Kleivfossen uten at det er nærmere vurdert.

Ål og elvemusling

Man nevner at det finnes ål i vassdrag rundt Jørstadelva, men at man ikke har funnet ål ved Kleivfossen. Man bygger dette på tiltakshavernes egen kunnskap og skriver ikke noe om hvor mye man har søkt etter ål. Vi mener derfor at man må legge stor vekt på § 9 i naturmangfoldloven og gå ut ifra at det finnes ål i vassdraget. Med tanke på at ål er kritisk truet og har hatt en sterk bestandsnedgang i hele sitt utbredelsesområde på 95-99 % de siste 30 årene, mye på grunn av en bit for bit utbygging av vassdrag som dette er et eksempel på, må man legge vekt på den negative effekten tiltaket kan få på ål.

Akkurat som med ål så konstaterer man at det finnes elvemusling i vassdragene rundt i regionen, men de har ikke blitt observert i Jørstadelva. Man bygger også denne gang på tiltakshavernes egne utsagn og skriver ikke hvor mye tid de har brukt i felt for å finne dem, hvilket utstyr som ble brukt og under hvilke forhold inventeringen ble gjennomført. Vi mener derfor at man må også her legge stor vekt på § 9 i naturmangfoldloven. Man skriver i søknaden at om det finnes elvemusling i vassdraget har det ikke så mye å si på grunn av at de uansett ikke finnes i den delen som påvirkes av tiltaket. Vi stiller oss tvilende til denne påstanden. Når man ser på konsekvensene av et tiltak kan man ikke bare se på planområdet, man må også se på områder utenfor. Et stort problem for elvemuslingen er at unge individer

holder til mellom steiner i elvene. Om det blir mye partikler i vannet blir det ikke igjen noe hulrom, og flere årsklasser kan gå tapt. Tiltakshaverne erkjenner at det i anleggsfasen vil bli mer partikler i vannet nedstrøms som kommer sedimentere. Risikoen er at man har gjennomført og kommer å gjennomføre tiltak i elva som gir økt sedimentasjon. Det kan medføre at det går lang tid da unge individer ikke har mulighet å overleve, og man får en populasjon som langsomt dør ut, noe som er skjer i mange vassdrag. Vi mener derfor at man ikke bare må legge til grunn at det finnes elvemusling i elva, men også at den kommer til å påvirkes negativt av tiltaket.

Minstevannføring og demning

Man angir at minstevannføring på 0,7 m³/s er et godt avbøtende tiltak med tanke på opplevelsesverdien. Vi er ikke enige i at en så liten minstevannføring er et godt avbøtende tiltak. Hvor lite det er, illustreres av bildene i vedlegg 6, ikke gjennom bilder med så liten vannføring, men av at det bildet med minst vannføring har over fire ganger større vannføring enn den foreslåtte minstevannføringen.

Det argumenteres med at oppdemning gir mulighet for å slippe nok vann gjennom fisketrappen til at den skal virke som den skal. Det er mulig å forbedre fisketrappen selv uten et kraftverk, og vi mener derfor at det argumentet ikke kan tillegges vekt

Vi mener at inngrepet er stort i forhold til kraftmengden man får ut. Selv om det er en liten strekning som mister vann så er det en lang strekning som påvirkes av demningen. Det er få kraftverk i denne størrelsen som demmer opp et så stort areal.

Samlet belastning

Tiltakshaverne har i søknaden konstatert at det er flere kraftverk i området, både planlagte og allerede etablerte. Man skriver imidlertid ikke noe om samlet belastning. Vi mener at søknaden burde ha svart på følgende spørsmål: Hvilke naturverdier går tapt om man gjennomfører tiltaket? Hvor mange andre plasser med de verdiene finnes det i nærområdet?

Manglende begrunnelse for utbygging

Tiltakshaverne skriver: "Tiltaket vil i tillegg gi et betydelig bidrag til den mangel på miljøvennlig elektrisk kraft som vil ramme Midt-Norge de nærmeste årene." Vi er ikke enige i den påstanden. Kraftverket kommer ikke å gi et betydelig bidrag av strøm. Mangel på kraft ser det heller ikke ut til å bli framover. Nye kraftlinjer inn i Midt-Norge og planlagt nye ny kraftproduksjon sørger for det.

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag går i mot at det gis konsesjon til Kleivfossen kraftverk. Utbyggingen er i strid med intensjonene for kraftverk i vernede vassdrag og med flere negative miljøkonsekvenser.

Med det store antall søknader på små kraftverk som nå er under behandling, bør det være unødvendig å gjennomføre dette prosjektet.

Med hilsen

Rune Logstein(s)

Fylkesleder

Saksbehandler: Per Flatberg

e-post: P.Flatberg@gmail.com

Kopi: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

